

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 12), התשמ"א-1980 *

הוספת סעיף 238

1. אחרי סעיף 238 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, יבוא:

"צו הריסה
מינהלי

238א. (א) הוקם בנין חורג, לרבות ללא היתר או בסטיה מהיתר או מתכנית, או הוחל בהקמתו של בנין כאמור, רשאי יושב ראש הועדה המקומית לצוות בכתב שהבנין, או אותו חלק ממנו שהוקם או הוחל בהקמתו ללא היתר או בסטיה מהיתר או מתכנית, ייהרס, יפורק או יסולק, ובלבד שהוגש לו תצהיר חתום ביד מהנדס הועדה המקומית או מהנדס אחר שהסמיך לכך, המציין כי -

(1) לפי ידיעתו האישית הוקם הבנין ללא היתר או שהבנין חורג ובמה הוא חורג;

(2) לפי ידיעתו האישית לא נסתיימה הקמת הבנין או שנסיימה לא יותר משלושים ימים לפני יום הגשת התצהיר;

(3) ביום הגשת התצהיר, אין הבנין שלגביו מבוקש הצו מאוכלס או שהוא מאוכלס תקופה שאינה עולה על שבועיים;

לצו כאמור ייקרא "צו הריסה מינהלי".

(ב) היתה הועדה המקומית מועצת רשות מקומית כאמור בסעיף 18 ובתמנה לאותה רשות מקומית יועץ משפטי, לא יינתן צו הריסה מינהלי אלא לאחר התייעצות עמו; היתה הועדה המקומית ועדה למרחב תכנון מקומי כאמור בסעיף 19, לא יינתן צו הריסה מינהלי אלא לאחר התייעצות עם ראש הרשות המקומית שבתחומה מצוי הבנין החורג.

(ג) צו הריסה מינהלי יחול גם על כל תוספת בניה ללא היתר שנחתוספה לבנין אחרי מתן הצו, ולא יהא צורך במתן צו נוסף לגבי תוספת בניה כאמור.

(ד) בצו הריסה מינהלי יפורטו -

(1) המקרקעין שעליהם הוא חל;

(2) העובדה שהבניה, או החלק ממנה שיפורט, בוצעו ללא היתר, או מה הן ההפרות של תנאי ההיתר או העובדות האחרות שבגללן הבנין הוא חורג;

(3) הבנין או החלק ממנו שהצו מסמיך להרסו, לפרקו או לסלקו;

(4) תוכן סעיפים קטנים (ג), (ו), (ז) ו-(ח).

(ה) צו הריסה מינהלי יודבק על קיר חיצון של הבנין, ובהעדר קיר חיצון - על מקום אחר הנראה לעין במקרקעין; בשעת ההדבקה יירשמו בגוף הצו המודבק היום והשעה של ההדבקה.

(ו) צו הריסה מינהלי יהיה ניתן לביצוע -

(1) אם הוקם בנין ללא היתר - בתום 24 שעות משעת הדבקתו;

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד בחשוון התשמ"א (3 בנובמבר 1980); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1385, התשל"ט, עמ' 96.

1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התש"ם, עמ' 42.

(2) בכל מקרה אחר – בתום 72 שעות משעת הדבקתו.

(ז) הרואה עצמו נפגע על ידי צו הריסה מינהלי רשאי לבקש מבית המשפט את ביטולו, אולם הגשת הבקשה לא תתלה את תקפו של הצו; לענין ערעור על החלטת בית המשפט בבקשה כאמור דינה כדין צו לפי סעיף 250.

(ח) לא יבטל ולא יתלה בית המשפט צו הריסה מינהלי אלא אם הוכח לו שהבניה שבגללה ניתן הצו בוצעה כדין או שביצוע הצו אינו דרוש לשם מניעת עובדה מוגמרת.

(ט) צו הריסה מינהלי לא יבוצע אם חלפו שלושים ימים מיום הגשת התצהיר כאמור בסעיף קטן (א) או מיום מתן ההחלטה של בית המשפט הדוחה את הבקשה לביטול הצו, אם ניתנה החלטה כאמור, הכל לפי המאוחר.

(י) יושב ראש הועדה המקומית יודיע על מתן צו הריסה מינהלי, בעירייה – לוועדת המשנה כאמור בסעיף 18 (ד), ובכל מקרה אחר – לוועדה המקומית; ההודעה תינתן בישיבה הראשונה של ועדות אלו לאחר מתן הצו.

(יא) בביצוע צו הריסה מינהלי רשאים הועדה המקומית, עובדיה ושליחיה שהסמיכה לכך, לפעול, אף ללא צו של בית-משפט, על-פי הסמכויות כאמור בסעיף 211.

(יב) ביצועו של צו הריסה מינהלי אינו פוטר מאחריות פלילית לעבירה לפי חוק זה.

(יג) בוצעו הריסה, פירוק או סילוק של בנין על פי צו שניתן או בוצע שלא בהתאם לסעיף זה, או שנתכרר שהוצא לבנין היתר כדין או שהבנין לא היה בנין חורג, לפי הענין, יהא הנפגע מביצועו זכאי למלוא הפיצויים מאת הועדה המקומית; באין הסכמה על חוקיות הבניה או על שיעור הפיצויים, רשאי הנפגע לתבוע פיצויים בבית המשפט המוסמך בדרך של המרצת פתיחה.

פרסום

2. חוק זה יפורסם ברשומות תוך שלושים ימים מיום קבלתו בכנסת.

יוסף בורג
שר הפנים

יגאל ידין
סגן ראש הממשלה
ממלא מקום ראש הממשלה

יצחק גבון
נשיא המדינה